

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/71/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118208341
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Harvancová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1118208341.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Harvancovej a členov senátu Mgr. Adely Unčovskej a Mgr. Niny Dubovskej, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. D. X, C., právne zast. E. F. A., G. XXXX/X, H. X, I. B., IČO: 15 286 797, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, Bratislava, IČO: 00 166 073, o zaplatenie 729,48 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.03.2022, č.k. 22C/26/2018-150, takto

rozhodol:

- I. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.
- II. Žalovanému sa proti žalobcovi n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému náhrady škody titulom trov obhajoby (výrok I.) a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ust. § 27 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), ust. § 1 ods. 1 a 2, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1 a § 23 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“) a vecne tým, že s ohľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/154/91 zo dňa 19.12.1991 uznaný vinným z trestného činu nenastúpenia civilnej služby podľa ust. § 272a Trestného zákona a bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 7 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 14 mesiacov. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/50/92 zo dňa 29.04.1992 bol uznaný vinným z trestného činu vyhýbania sa výkonu civilnej služby podľa ust. § 272c Trestného zákona a bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov nepodmienečne. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/154/91 zo dňa 29.07.1992 bol podmienený trest odňatia slobody uložený žalobcovi rozsudkom sp. zn. 5T/154/91 zo dňa 19.12.1991 premenený na nepodmienečný trest odňatia slobody, pretože sa žalobca neosvedčil. Trestné stíhanie žalobcu pre trestný čin vyhýbania sa civilnej služby podľa ust. § 272c ods. 1 Trestného zákona, ktoré skončilo právoplatným odsúdením žalobcu rozsudkom sp. zn. 5T 50/1992 zo dňa 29.04.1992, bolo uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/50/1992 zo dňa 20.12.2016 právoplatne zastavené, pretože v prípade žalobcu išlo o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom. Súd pred zastavením trestného stíhania žalobcu v tejto trestnej veci uznesením č. k. 1Nt/63/2015-32 zo dňa 28.01.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.

2Tos/45/2016 zo dňa 01.06.2016 povolil obnovu konania v prospech odsúdeného žalobcu v trestnej veci sp. zn. 5T/50/1992 (vo veci druhého odsúdenia) a v rozsudku sp. zn. 5T/50/1992 zo dňa 29.04.1992 zrušil výrok o vine a treste, ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce. Žalobca bol na osobnej slobode obmedzený od 21.07.1992 do 21.08.1993, keď vo výkone trestu odňatia slobody bol na základe rozsudku sp. zn. 5T/50/92 od 21.07.1992 do 21.01.1993 a na základe rozsudku sp. zn. 5T/154/91 od 21.01.1993 do 21.08.1993. Žalobca trest odňatia slobody ním vykonaný v čase od 21.07.1992 do 21.01.1993 vykonal na základe rozsudku súdu sp. zn. 5T 50/1992 zo dňa zo dňa 29.04.1992, ktorý bol následne súdom v rámci povolenej obnovy konania v časti výroku o vine a treste zrušený a trestné stíhanie vedené proti žalobcovi bolo právoplatne zastavené. Súd prvej inštancie poukázal na základné podmienky zodpovednostného vzťahu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. (1. vykonanie trestu celkom alebo sčasti, napriek tomu, že v neskoršom konaní došlo k oslobodeniu spod obžaloby alebo k zastaveniu trestného stíhania, 2. vznik škody a 3. príčinná súvislosť medzi podmienkami 1. a 2.) a skonštatoval, že podmienka podľa bodu 1. bola v predmetnom konaní naplnená, keďže žalobca bol vo výkone trestu na základe rozsudku súdu sp. zn. 5T 50/1992 zo dňa zo dňa 29.04.1992, ktorý bol následne súdom v rámci povolenej obnovy konania v časti výroku o vine a treste zrušený a trestné stíhanie vedené proti žalobcovi bolo právoplatne zastavené, v predmetnom konaní tak bola naplnená podmienka existencie rozhodnutia o treste. Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania s poukazom na ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb., rozhodujúc o nároku žalobcu na náhradu škody titulom trov obhajoby, súd prvej inštancie posudzoval, či bol nárok žalobcu uplatnený na súde včas. Súd prvej inštancie uviedol, že premlčanie je definované ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania, pričom dôvodné vznesenie námietky premlčania má za následok zánik nároku a súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať. S poukazom na zásadu hospodárnosti konania sa prednostne posudzuje v konaní vznesená námietka premlčania bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napr. výšky škody a pod. Zhrnul, že uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/50/1992 zo dňa 20.12.2016 o zastavení trestného stíhania žalobcu pre trestný čin vyhýbania sa výkonu civilnej služby podľa ust. § 272c ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. nadobudlo právoplatnosť dňa 21.12.2016, jednoročná premlčacia doba podľa ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. uplynula dňom 21.12.2017, preto ak žaloba bola podaná na súde dňa 15.05.2018, bola podaná po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby. Doplnil, že ust. § 22 ods. 1 a 2 zákona č. 58/1969 Zb. sa vzťahuje na premlčanie všetkých práv podľa zákona č. 58/1969 Zb., avšak s výnimkou práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe či treste, ktoré upravuje ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb.; v prípade premlčania podľa ust. § 22 zákona č. 58/1969 Zb. ide o kombináciu subjektívnej a objektívnej lehoty, kým ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. počítá len s jedinou objektívnou lehotou v dĺžke jedného roka, pričom táto premlčacia lehota začína plynúť dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktorým došlo k zastaveniu trestného stíhania. Súd prvej inštancie uviedol, že to vyplýva aj dôvodovej správy k ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb., podľa ktorej ide o premlčanie práva na náhradu škody za väzbu alebo trest upravené v druhej hlave, prvá časť, bolo treba pripnúť začiatok behu premlčacej lehoty ku dňu, kedy nadobudol právoplatnosť oslobodzujúci rozsudok alebo rozhodnutie, ktorým bolo trestné stíhanie zastavené. Súd prvej inštancie sa tak stotožnil s procesnou obranou žalovaného a vznesenou námietkou premlčania, podľa ktorej premlčacia doba počas predbežného prerokovania nároku podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. neplynula, ako to vyplýva z ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. (obdobne viď rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 16C/13/2018 z 02.05.2019). Z dôvodu dôvodne vznesenej námietky premlčania nároku žalobcu na náhradu škody titulom trov obhajoby, súd prvej inštancie žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 262 ods. 1 CSP s tým, že žalovaný bol v predmetnom konaní v plnom rozsahu úspešný z dôvodu zamietnutia žaloby, ale keďže si neuplatnil nárok na náhradu trov konania a zo spisu mu žiadne trovy nevyplývajú, súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

3. Proti rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a namietal závery súdu prvej inštancie týkajúce právneho posúdenia premlčania žalovaného nároku, a to s poukazom na ust. § 9 ods. 1 a § 23 zákona č. 58/1969 Zb., keď uplatnenie nároku bolo podmienené jeho predbežným prerokovaním. Žalobca požiadal o odškodnenie 08.09.2017, žalovaný jeho nárok odmietol dňa 07.03.2018, preto odo dňa právoplatnosti 21.12.2016 od podania žaloby 15.05.2018 ubehol 1 rok, 4 mesiace a 25 dní, o čoho je potrebné odpočítať podľa ust. § 9 ods. 1 a § 22 ods. 3 zákona č. 58/1969 Zb.

dobu 6 mesiacov, počas ktorej žalovaný nárok predbežne prerokovával. Žalobca tak vyvodil, že nárok bol uplatnený podľa ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. v zákonnej 1-ročnej lehote, presne za 10 mesiacov a 25 dní odo dňa právoplatného zastavenia trestného stíhania. Žalobca poukázal na vysvetlivky k ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. v publikácii „Prováděcí a související předpisy k občanskému zákoníku“, str. 519 z r. 2011, že aj v takom prípade dochádza zastaveniu behu premlčacej lehoty podľa § 22 ods. 3 zákona č. 58/1969 Zb., pretože nárok musí byť predbežne prerokovaný podľa § 9 zákona. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobe vyhovel a žalobcovi priznal náhradu trov konania.

4. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 17.05.2022 a zopakoval k premlčaniu žalobcom uplatneného nároku, s poukazom na ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb., že uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 20.12.2016, sp. zn. 5T/50/1992 o zastavení trestného stíhania žalobcu pre trestný čin vyhýbania sa výkonu civilnej služby podľa ust. § 272c ods. 1 Trestného zákona, nadobudlo právoplatnosť dňa 21.12.2016, teda že za začiatok plynutia premlčacej lehoty podľa ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. je potrebné považovať deň právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo trestné konanie zastavené, a to 21.12.2016. Žalobca podal žalobu na súd dňa 15.05.2018, teda celkom zjavne po uplynutí jednoročnej premlčacej lehoty podľa ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. a súd prvej inštancie podľa jeho názoru vec správne právne posúdil, keď zamietol žalobu žalobcu z dôvodu premlčania. Prvoinštančný súd správne uviedol, že v prípade premlčania podľa ust. § 22 zákona č. 58/1969 Zb. ide o kombináciu subjektívnej a objektívnej lehoty, kým podľa ust. § 23 zákon č. 58/1969 Zb. počítajú len s jedinou objektívnou lehotou v dĺžke jedného roka, pričom táto premlčacia lehota začína plynúť dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktorým došlo k zastaveniu trestného stíhania. Nemožno sa stotožniť s tvrdením žalobcu, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) tým, že vznesenej námietke premlčania vyhovel. Žalobca v odvolaní do plynutia objektívnej premlčacej lehoty započítava dobu 6-tich mesiacov, počas ktorých mala premlčacia lehota spočívať podľa ust. § 22 ods. 3 zákona č. 58/1969 Zb. a zároveň má za to, že nárok na náhradu trov konania bol uplatnený podľa ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. v zákonnej lehote 1 rok, pričom opomína, že v ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. upravujúcom premlčaciu dobu z titulu rozhodnutia o treste nie je upravené, že premlčacia doba odo dňa podania žiadosti do skončenia predbežného prerokovania, najdlhšie po dobu 6 mesiacov, neplynie. Ust. § 22 ods. 3 zákona č. 58/1969 Zb. sa na rozhodnutie o treste nevzťahuje, pretože ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. predstavuje osobitnú úpravu, nezávislú na ust. § 22 zákona č. 58/1969 Zb. Jednoročná lehota podľa ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. je lehotou objektívnou a na jej plynutie nemá prípadné podanie žiadosti o predbežné prerokovanie žalobcom vplyv. Na základe uvedeného bol posledným dňom, kedy mohlo dôjsť zo strany žalobcu k uplatneniu nároku na náhradu škody na súde deň 21.12.2017. Žalovaný pripomenul, že žalobca podanou žalobou žiada nahraďiť trovy obhajoby vzniknuté po rozhodnutí o treste a vyvolané rozhodnutím o treste, preto nárok žalobcu bol súdom prvej inštancie správne posúdený ako nárok, na ktorý sa vzťahuje úprava premlčania podľa ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. S ohľadom na zmysel čl. 17 základných princípov CSP v prípade dôvodnej námietky premlčania, uplatnené právo nemôže byť priznané a zásada hospodárnosti konania musí za takýchto okolností viesť k tomu, aby sa súd prednostne zaoberal otázkou premlčania práva pokiaľ to účinnjšie a rýchlejšie vedie k vydaniu rozhodnutia vo veci samej. Opačný záver by znamenal, že by súd mal vykonávať dôkazy ohľadne zodpovednosti za škodu alebo jej výšky napriek tomu, že by bolo zistené, že právo, pokiaľ by aj bolo dané, je už premlčané (stanovisko NS ČR Sc 2/83 uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR, roč. 1983, str. 452, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) sp. zn. 3Cdo 145/2004, rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo 148/2004). Vzhľadom na uvedené mal žalovaný za to, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď vychádzajúc z ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. žalobu žalobcu zamietol z dôvodu premlčania, nakoľko žalovaný vznesená námietka premlčania bola vznesená dôvodne. Žalovaný navrhol odvolaciemu súdu, aby odvolanie žalobcu odmietol v súlade s ust. § 386 písm. c) CSP z dôvodu jeho neprípustnosti a zároveň navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

5. K vyjadreniu žalovaného sa žalobca vyjadril podaním zo dňa 05.06.2022, v ktorom v zásade zopakoval svoju predchádzajúcu argumentáciu a doplnil, že ust. § 22 a § 23 zákona č. 58/1969 Zb. treba posudzovať v kontexte zákona č. 58/1969 Zb. a poukázal na ust. § 9, § 10 a prechodné ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb., preto nie je pravdou, že ust. § 23 je nezávislé na ust. § 22 ods. 3 zákona č. 58/1969 Zb.

6. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu viac nevyjadril.

7. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a § 378 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu voči rozsudku súdu prvej inštancie nie je podané dôvodne. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 CSP) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatnenej žaloby o náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. titulom trov obhajoby, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 CSP) a na ich základe dospel k správny skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite a dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP).

8. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistiac v postupe súdu prvej inštancie z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, sa v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP) s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, ktorým zamietol žalobu žalobcu a v ktorom dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam.

9. K doplneniu dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a v záujme dôsledného vyporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd udáva nasledovné.

10. V prejednávanej veci z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 15.05.2018 sa žalobca domáhal voči žalovanému práva na náhradu škody (trovy obhajoby) za trest podľa prvej časti druhej hlavy zákona č. 58/1969 Zb., pričom uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 20.12.2016, sp. zn. 5T/50/1992 o zastavení trestného stíhania žalobcu pre trestný čin vyhýbania sa výkonu civilnej služby podľa ust. § 272c ods. 1 Trestného zákona, nadobudlo právoplatnosť dňa 21.12.2016.

11. Podľa ust. § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

12. Podľa ust. § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa spravuje doterajšími predpismi.

13. Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán"). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

14. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

15. Podľa ust. § 6 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste má voči štátu ten, na kom bol úplne alebo čiastočne vykonaný trest, ak v neskoršom konaní bol spod obžaloby oslobodený alebo ak bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené.

16. Podľa ust. § 9 ods. 1 veta prvá zákona č. 58/1969 Zb., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom.

17. Podľa ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody podľa prvej časti druhej hlavy sa premlčí za rok odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť oslobodzujúce rozhodnutie alebo rozhodnutie odsudzujúce na miernejší trest alebo rozhodnutie, ktorým bolo trestné konanie zastavené.

18. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie postupoval správne, ak v prejednávanej veci dovodil, že bola naplnená podmienka existencie rozhodnutia o treste a následne primárne skúmal dôvodnosť žalovaným kvalifikovane vznesenej námietky premlčania žalobou zo dňa 15.05.2018 uplatneného nároku žalobcu, keď procesným následkom dovolania sa premlčania, ak je právne opodstatnené, je zamietnutie žaloby, v ktorom prípade sa súd už nezaobrá dôvodnosťou žaloby (viď. R 29/1983, a rozhodnutia NS SR sp. zn. 1 Cdo 82/2009, 1 Cdo 43/2009, 2 Cdo 194/2011, 3 Cdo 231/2009, 3 Cdo 187/2013, 7 Cdo 305/2014). Rovnako správne súd prvej inštancie poukázal na definíciu a dôsledky premlčania práva (premlčanie je uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo a že dôsledkom dôvodne vznesenej námietky premlčania povinným subjektom je zánik nároku, ktoré nemožno v konaní oprávnenej osobe priznať).

19. Súd prvej inštancie (zhodne s obranou žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie aj v odvolacom konaní) vychádzal z právoplatnosti uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/50/1992 zo dňa 20.12.2016 (o zastavení trestného stíhania žalobcu pre trestný čin vyhýbania sa výkonu civilnej služby podľa § 272c ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb.) dňa 21.12.2016, a aplikáciou jednoročnej objektívnej (jedinej) premlčacej doby podľa ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. táto márne uplynula dňom 21.12.2017, preto ak žaloba bola podaná na súde dňa 15.05.2018, bola podaná po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby. K možnosti aplikácie ust. § 22 ods. 1 a 2 zákona č. 58/1969 Zb. dovodil, že sa vzťahuje na premlčanie všetkých práv podľa zákona č. 58/1969 Zb. s výnimkou práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe či treste (kedy platí ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb.) a že v prípade premlčania podľa ust. § 22 zákona č. 58/1969 Zb. ide o kombináciu subjektívnej a objektívnej lehoty, kým ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. počíta len s jedinou objektívnou lehotou v dĺžke jedného roka a že na objektívnu premlčaciu dobu upravenú v zákone č. 58/1969 Zb. (§ 23) nemá vplyv podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (premlčacia doba nespočívá), a preto posledný deň na podanie predmetnej žaloby uplynul dňa 21.12.2017.

20. So súdom prvej inštancie prezentovanou argumentáciou týkajúcou sa premlčania žalovaného nároku sa odvolací súd plne stotožňuje, v dôsledku čoho nie je dôvodná odvolacia argumentácia žalobcu (o.i. o spočítaní/neplynutí jednoročnej doby stanovenej § 23 podľa ust. § 22 ods. 3 zákona č. 58/1969 Zb. odo dňa podania žiadosti do skončenia predbežného prerokovania, najdlhšie po dobu 6 mesiacov). Na podporu tohto záveru poukazuje odvolací súd na rozsudok NS SR z 31.07.1996 sp. zn. 2 Cdo/2/1996 (R 116/1999), podľa ktorého: „Pre premlčanie práva na náhradu škody za väzbu alebo trest, upraveného v druhej hlave prvej časti zákona č. 58/1969 Zb., je stanovená iba jedna objektívna premlčacia doba v dĺžke jedného roka, ktorá plynie odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť oslobodzujúce rozhodnutie alebo rozhodnutie odsudzujúce na miernejší trest alebo rozhodnutie, ktorým bolo trestné konanie zastavené.“ V odôvodnenej citovanej rozsudku NS SR uvádza, že: „Vzhľadom na závery odvolacieho súdu, dôvody dovolania, a najmä na osobitnú úpravu premlčania práva na náhradu škody zo zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe alebo treste v ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. (na rozdiel od všeobecne stanovenej trojročnej subjektívnej a desaťročnej objektívnej premlčacej doby pri iných druhoch zodpovednosti štátu podľa tohto zákona) bolo potrebné predovšetkým vyporiadať sa s otázkou, či je správny záver odvolacieho súdu, že zodpovednosť žalovaného 3) bolo možné vyvodiť z ust. § 6 cit. zákona (z rozhodnutia o treste), a nie z ust. § 18 tohto zákona (z nesprávneho úradného postupu).“

21. Rovnako, v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/191/2017 z 21.06.2018, NS SR judikoval, že: „V nadväznosti na uvedené sa v posudzovanom prípade spornou sa javí žalovanou vymedzená právna otázka premlčania nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že zákon č. 58/1969 Zb. obsahuje v § 23 osobitnú, špeciálnu (vo vzťahu k Občianskemu zákonníku) právnu úpravu premlčania, podľa ktorej sa právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste premlčí za rok odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť oslobodzujúce rozhodnutie alebo rozhodnutie odsudzujúce na miernejší trest alebo rozhodnutie, ktorým bolo trestné konanie zastavené.“ V rozhodnutí NS SR sp. zn. 3Cdo/3/2018 z 13.12.2018, R 25/2019, dovolací súd zopakoval, že: „Právnym východiskom k riešeniu nastolenej otázky (otázok) je, že ZoZŠ obsahuje výslovnú úpravu oboch ním predpokladaných premlčacích dôb (subjektívnej trojročnej aj objektívnej desaťročnej) len u škôd spôsobených nezákonnými rozhodnutiami (§ 22 ods. 1 a 2 zákona) a okrem toho úpravu osobitných premlčacích dôb u škôd spôsobených rozhodnutiami o väzbe a treste, resp. aj u regresných nárokov (§§ 23 a 24 ZoZŠ), na škody spôsobené nesprávnym úradným postupom (o akú má ísť aj v prejednávanej veci) však možno vzťahovať (bez ďalšieho) len tú časť rozhodnej úpravy, podľa ktorej právo na náhradu

škody podľa tohto zákona sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode (§ 22 ods. 1 veta prvá ZoZŠ).“

22. Pre úplnosť, odvolací súd poukazuje na ojedinelé odchyľne rozhodnutie NS SR z 30.09.2019 sp. zn. 6Cdo/75/2017, R 36/2020, ktoré len nad rámec merita vecí (právna veta rozhodnutia sa týka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za rozhodnutie o väzbe, ktorý sa posudzuje podľa Občianskeho zákonníka) v odôvodnení dovodilo, že ide o subjektívnu dobu podľa ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb.: „Rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo ani od otázky č. 3/ (či jednoročná premlčacia lehota podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb. má objektívny charakter a či v dôsledku toho nedochádza k jej spočívaniu po dobu šiestich mesiacov od podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody), keďže premlčanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o väzbe posudzoval podľa Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa touto otázkou zaoberal len subsidiárne majúť za to, že ani v prípade, že by sa premlčanie malo posudzovať podľa § 23 uvedeného zákona, k premlčaniu by nedošlo, pretože táto lehota od podania žiadosti spočívala. Aj v tomto prípade dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že ak by uvedené ustanovenie bolo vo veci relevantné, spočívanie tejto lehoty nastáva a ide o subjektívnu lehotu - objektívna desaťročná lehota tu neprichádza do úvahy (por. J. F., Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím alebo úradným postupom, Obzor Bratislava 1971, str. 121).“ Vzhľadom na vyššie uvedené prevažujúce rozhodnutia NS SR, publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“), jednoznačne odlišujúce nároky na náhradu škody posudzované podľa ust. § 22 a § 23 zákona č. 58/1969 Zb. a charakter premlčacej doby podľa ust. § 23 zákona č. 58/1969 Zb. ako jedinej objektívnej, z jej povahy určujúcej objektívnu časovú hranicu, ktorú premlčacia doba nesmie prekročiť a ktorej plynutie je nezávislé na správaní oprávneného subjektu, na uvedené rozhodnutie pri prejednaní odvolania žalobcu neprihliadal. Odvolací súd zohľadnil aj to, že nemožno prehliadať podstatný rozdiel medzi rozhodnutím nepublikovaným v Zbierke a rozhodnutím, ktoré bolo na podklade zákonom určenej procedúry uverejnené v Zbierke. Pokiaľ nepublikované rozhodnutie NS SR vyjadruje názor členov senátu (resp. väčšiny členov senátu) v individuálne ním prejednávannej veci, názor vyjadrený v rozhodnutí publikovanom v Zbierke predstavuje zovšeobecňujúci názor (relevantnej väčšiny) členov kolégia NS SR, ktoré vždy tvorí viacero senátov. Z uvedených dôvodov zastáva odvolací súd názor súladný s väčšinovým názorom súdnej praxe a NS SR (R 116/1999, sp. zn. 3Cdo/191/2017, sp. zn. 3Cdo/3/2018). Záverom odvolací súd poukazuje na rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 6Co/185/2019 z 30.10.2019 v obdobnej veci.

23. Na základe všetkého zhora uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP. Vzhľadom k výsledku odvolacieho konania bolo zrejmé, že úspešnou stranou odvolacieho konania bol žalovaný. Nakoľko z obsahu spisu vznik trov odvolacieho konania na strane žalovaného nevyplýval, odvolací súd v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, prihliadol na procesnú ekonomiu a rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).